

Push Up 1-3

Autor: Roland Schimmelpfennig

Roland Schimmelpfennig (n. 1967) este la ora actuală cel mai jucat dramaturg german contemporan. Piese sale sunt reprezentate în peste 40 de țări. Este și regizor, romancier, libretist de operă, autor de piese de teatru radiofonic, eseuri. A scris deja peste 30 de piese, a primit numeroase premii și distincții (*Premiul Nestroy*, de două ori, *Premiul de dramaturgie al festivalului de la Mülheim* etc.). Este cu siguranță unul dintre cei mai inovatori autori contemporani, aflat într-o perpetuă căutare de noi forme dramatice. O căutarea încununată de fiecare dată de reușită, dacă avem în vedere succesul pieselor lui Schimmelpfennig în culturi atât de diferite.

Sinopsis

Genul: Dramă, comedie. Și un mort în extratext.

Distribuția: 4 f, 4 b

Piesa începe cu un monolog al lui Heinrich, unul dintre paznicii marelui concern în care se petrec cele trei confruntări majore la care trimite titlul piesei (1-3). Monologul lui Heinrich este un fel de expozițiune, din care aflăm că firma îi aparține Angelikăi, partenera de viață a lui Kramer. Dar că, în realitate, acesta din urmă conduce concernul. Heinrich ne vorbește și despre noul clip publicitar al companiei.

În prima parte asistăm la o confruntare între Angelika și Sabine, cea mai tânără șefă de departament din firmă. Și cea mai capabilă. Miza întregii piese: promovare într-un post cheie la Delhi. Iar Sabine ar fi candidata ideală. Dar Angelika o bănuiește că se culcă cu Kramer, împrejurare căreia i-ar datora accesiunea ei spectaculoasă în concern. Atunci când se hotărăște s-o întrebe direct, Sabine confirmă. E de presupus că, în acest moment, a simțit / conștientizat ostilitatea șefei și știe că nu va primi postul de la Delhi, așa că vrea cel puțin să se răzbune, mințind că se culcă cu Kramer. Când, de fapt – cum aflăm din scurtele monologuri adresate direct publicului – niciuna din ele n-a mai făcut sex de doi ani.

Partea a doua ne prezintă meciul dintre Robert și Patrizia, autoarea clipurilor publicitare ale companiei. Ea a avut ideea ca noul clip să fie identic cu cel vechi, cu singura deosebire că, acum, fundalul îl reprezintă skyline-ul New Yorkului. Robert, șeful ei, respinge categoric noul clip. I se pare că nu aduce nimic nou. Oare chiar nu-înțelege ideea? Oare chiar nu-i place? De fapt, altceva nu-i place lui: că, după o partidă de sex cu Patrizia, prilejuită de un party la firmă, aceasta nu l-a mai căutat niciodată. Tot din aparturi aflăm că, pentru fiecare din ei, aceea fusese cea mai tare partidă de sex ever. Doar că vanitatea fiecăruia e mai puternică decât sentimentul și biologia la un loc. Așa că fiecare aștepta să fie căutat de celălalt, fiecare căutase prilejuri „accidentale” de a-l reîntâlni pe celălalt.

În partea a treia, se confruntă un angajat tânăr, capabil, dar supraponderal și noctambul (internaut), cu unul mai vârstnic, dar ambițios, care merge la sală și se menține în formă.

În chip simetric, piesa se încheie cu un nou monolog, de data asta al colegei lui Heinrich, paznicul de la-nceput. Aflăm, în treacăt, că ea se teme să facă turul tuturor birourilor, ca nu cumva să mai găsească vreun spânzurat, așa cum s-a mai și întâmplat de altfel. Firește, nu poate fi vorba decât de acela care nu a primit postul de la Delhi.

Comentariul lui Scora

O comedie brutală despre dezumanizarea pe care o generează lupta pentru ascensiunea în ierarhiile marilor concerne. Despre însingurare și frustrări, despre efectele devastatoare ale ambiției. Aceasta din urmă pare să fie de altfel singurul afect care mai animă aceste personaje. Poate că acum vă puneți întrebarea, cât se poate de pertinentă de altfel: Ce poate fi comic în toate cele înșirate mai sus? Păi tot ceea ce produce acel substrat de sentimente, gânduri și emoții negative ajunge să aibă, la Schimmelpfennig, un comic nebun. Și mai ciudat e că acest comic nu e nicidecum forțat, caricatural, satiric. E atât de firesc, încât te acaparează cu totul prin veridicitatea lui. Ai senzația că asști la dispoziție și certuri reale, nu la scene de teatru. Dialogurile au în egală măsură tensiune și umor, la fel și situațiile. În plus, există o relație extrem de ofertantă, dramaturgică, între dialogurile propriu-zise dintre personaje și aparturile adresate publicului. Singurii oameni care și-au păstrat ...umanitatea, normalitatea, bunul simț și capacitatea de a nutri sentimente – pe scurt, care nu au devenit niște monștri mici și triști – sunt cei doi paznici.

Detalii tehnice

Premiera absolută a avut loc în noiembrie 2001 la Schaubühne am Lehniner Platz, Berlin, în regia lui Thomas Ostermeier. Acela la ale cărui spectacole, atunci când vin la București, Sibiu sau Craiova, ne călcăm în picioare.

Premiera românească a fost produsă de Teatrul Național Târgu Mureș, în 2014, regia Theodor Cristian Popescu.

Drepturile de reprezentare: S. Fischer Verlag GmbH Theater und Medien, Hedderichstr. 144, 60596 Frankfurt am Main. (E-mail: theater@s-fischer.de) Editura este reprezentată în România de Simona Kessler Agency (simona@kessler-agency.ro).

Drepturile asupra versiunii românești: Victor Svcoradeț, vicmarsco@yahoo.de

Mostră text

Robert și Patrizia. În biroul lui Robert. Amândoi au treizeci și ceva de ani. El e așezat la birou. Ea stă în fața biroului, în picioare. El ține în mână un teanc de hârtii și citește. Tăcere încărcată, iritare. El dă pagina, citește mai departe. În sfârșit:

ROBERT Nu merge.

Scurtă pauză.

PATRIZIA Ce?

ROBERT Ai auzit bine: Nu merge.

Scurtă pauză.

PATRIZIA Asta -

ROBERT Scoateți-o din minte.

PATRIZIA Nu înțeleg.

ROBERT Cât se poate de simplu -

PATRIZIA O clipă doar, cum de -

ROBERT Asta -

PATRIZIA Asta nu -

ROBERT Ba da -

PATRIZIA Asta nu pot s-o -

ROBERT Ba da -

PATRIZIA Asta nu pot în nici un caz s-o -

ROBERT Ba da -

PATRIZIA Nu -

ROBERT Scoateți-o din minte. Uit-o.

Scurtă pauză.

PATRIZIA Ce să însemne asta: -

Scurtă pauză.

ROBERT Ce să însemne asta?

PATRIZIA Da -

ROBERT Ce să însemne asta?

PATRIZIA Asta a fost întrebarea, asta te-am întrebat, da -

ROBERT Dar asta e cât se poate de clar: asta înseamnă că tu -

PATRIZIA Clar? Nimic nu e clar. Nu e clar absolut nimic. Absolut nimic,
nimic nu pare să fie clar -

ROBERT Hârtia asta -

PATRIZIA hârtia asta este -

ROBERT hârtia asta nu este -

PATRIZIA hârtia asta este proiectul meu -

ROBERT hârtia asta-i inacceptabilă.

(...)

SABINE Sunt doi ani de când n-am mai făcut sex. Și am douăzeci și opt de ani. Mă scol în fiecare dimineață la șase. Fac un duș rece, după care iau micul dejun. De cele mai multe ori fructe. Cu halatul de baie pe mine. În timpul ăsta televizorul merge. Așa fac în fiecare dimineață în afară de duminică. Dimineața, de la șase și jumătate la șapte, mă uit la televizor. La ora aia, programul nu-i cine știe ce, dar stau în fața televizorului și nu mă gândesc la absolut nimic.

După aceea încep să mă-mbrac. Niciodată nu îmbrac hainele din ziua precedentă. Niciodată. Cu toate că adeseori hainele mele seamănă între ele. Am multe lucruri. De îmbrăcat. Mi-am ales locuința tocmai sub acest aspect. Cu dulapuri în pereți. În locuința mea actuală există două dulapuri în pereți.

Mi-e greu să mă hotărâsc ce anume să-mbrac. Asta e o problemă. Adeseori îmi schimb de mai multe ori întreaga ținută, până când ajung să mă hotărâsc cu ce să mă-mbrac. Nu e deloc simplu. E un chin.

Când m-am îmbrăcat, în sfârșit, îmi usuc părul cu foehnul și mă machiez. Coafura merge, oricum, cu părul meu nu am prea multe opțiuni. Machiajul e dificil, mai ales iarna, atunci când afară e încă întuneric. Nu prea mult. Doar produse de înaltă calitate. Din Japonia, de exemplu.

(...)

PATRIZIA Mă preling în biroul lui Kramer și las ușa întredeschisă. Stau pe întuneric în biroul străin și privesc luminile orașului. Dacă intră Kramer acum, probabil că sunt concediată. Fără preaviz. (...)

În spatele meu, ușa se deschide - văd asta după dâra de lumină galbenă de pe covor - și se închide la loc, dar nu mă întorc. El nu aprinde lumina. Stă foarte aproape în spatele meu, îi simt respirația. Știu că e el. O știu. Îmi pune mâinile pe talie. Mă întoarce spre el și ne sărutăm. Mă lipește de fereastră și îmi ridică rochia.

Facem sex. O partidă incredibil de aprigă.

Scurtă pauză.

Și după aceea ne-am întors la petrecere - nu am mai schimbat nici o vorbă -, ne-am amestecat printre oameni. Ca și când ne-am fi vorbit. Dar nu vorbiserăm nimic.

Scurtă pauză.

Nu ne vorbiserăm deloc. De fapt, am vrut să-l sun a doua zi la el în birou, dar -

Scurtă pauză.

nu l-am sunat. Nu că nu voiam să-l sun, bineînțeles că voiam să-l sun, dar m-am gândit că-i mai bine dacă sună el. În principiu, nu mă deranjează să fac eu primul pas - deci -

Scurtă pauză.

nici în probleme de serviciu, nici cu bărbații. Dar - aici era vorba de altceva. Aici era vorba de mai mult. Povestea asta era -

Scurtă pauză.

Povestea asta era prea importantă.

Scurtă pauză.

Și din cauza asta nu puteam să-l sun. Nu ar fi fost corect. Ar fi fost chiar o greșeală decisivă, și acum sunt absolut convinsă de asta.

Nu voiam ca el să creadă că aș avea nevoie de asta. Că aș avea măcar cea mai mică nevoie -

Nu exista nici un prilej ca eu să-i semnalez faptul că m-ar fi putut obține. Trebuia să-i transmit foarte clar că eu sunt la fel ca el. La fel ca el, aceeași clasă, doar că într-un alt domeniu. Creativă, performantă. Dură, atunci când e cazul.

(...)